

ЕВРОПЕЙСКИ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК

от 31 юли 2012 година

представено на Европейския орган за ценни книжа и пазари в съответствие с член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции относно използването на извънборсови деривати от нефинансови предприятия

(ЕССР/2012/2)

(2012/С 286/09)

1. Правна основа

- 1.1. Съгласно член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции ⁽¹⁾ Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) трябва да проведе консултации с Европейския съвет за системен риск (ЕССР) и другите съответни органи във връзка с разработването на проекти на регулаторни технически стандарти, определящи: а) критериите за определяне за кои договори за извънборсови деривати обективно може да се измери, че намаляват рисковете, пряко свързани с търговската дейност или финансиращата дейност, посочени в член 10, параграф 3; и б) стойности за клиринговите прагове, над които нефинансовите предприятия трябва да извършат клиринг на бъдещите си договори за деривати чрез централни контрагенти, и които се определят при отчитане на системното значение на сумата от нетните позиции и експозиции по контрагенти за всеки клас извънборсови деривати.
- 1.2. На 26 юни 2012 г. ЕССР получи от ЕОЦКП искане за становище по споменатите въпроси, позовавайки се на консултативния документ на ЕОЦКП, публикуван на 25 юни 2012 г. ⁽²⁾.
- 1.3. В съответствие с член 3, параграф 2, букви б) и ж) и член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск ⁽³⁾ Генералният съвет на ЕССР прие настоящото становище, което се публикува в съответствие с член 30 от Решение ЕССР/2011/1 на Европейския съвет за системен риск от 20 януари 2011 година за приемане на процедурен правилник на Европейския съвет за системен риск ⁽⁴⁾.

2. Икономическа основа

- 2.1. Договорите за извънборсови деривати се използват от нефинансовите предприятия основно с цел хеджиране на търговска дейност и на финансираща дейност. Всяко определение на клирингов праг следва принципно да осигури постигане на следните цели на политиката:

а) интегритетът на пазара трябва да се запази и да се осигури неговата прозрачност. Законодателите биха могли да започнат с допускането, че е необходимо да гарантират — от макропруденциална гледна точка — извършването на централен клиринг на максимален процент от общите нефинансови транзакции с деривати, за да се намали на пазарите рискът, свързан с контрагента. Законодателите също така биха могли да гарантират равнопоставено третиране на всички предприятия, независимо от размера им, чиито дейности, свързани с деривати, достигат определен процент от общия им баланс;

⁽¹⁾ ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 21.

⁽²⁾ Консултативен документ на ЕОЦКП „Проект на технически стандарти за Регламента относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции“, публикуван на уебсайта на ЕОЦКП на: <http://www.esma.europa.eu>

⁽³⁾ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ С 58, 24.2.2011 г., стр. 4.

- б) общата сума на дериватите, държани от нефинансово предприятие, независимо от планираната им употреба, следва да се отрази по подходящ начин в базата на изчислението. От гледна точка на финансовата стабилност (относителният) размер на позициите в деривати, независимо от предназначението им, поражда риск.
- 2.2. В редица пазарни сегменти като стоковите пазари, до които по-рано основно имаха достъп нефинансовите предприятия, започнаха преобладаващо да се използват извънборсови деривати за спекулативни, инвестиционни или търговски цели. Това донякъде е отговор на навлизането на финансовите институции на тези пазари, или т.нар. процес на финансиализация. Това налага благоразумен подход към рисковете, предизвикани от използването на деривати от нефинансови предприятия.
- 2.3. Определенията на търговска дейност и финансираща дейност следва да бъдат възможно най-подробни и обективни, без да се дава възможност за различно тълкуване или за регулаторен арбитраж, тъй като последиците от това дали дадена дейност попада в обхвата на определението или не, могат да бъдат значителни.
- 2.4. След подробен анализ ⁽¹⁾ ЕССР предлага праговете да се изчисляват чрез двустепенен подход, целящ запазване на интегритета на пазара и осигуряване на неговата прозрачност, а не защита на интересите на участниците на единния пазар. Целта също така е да се гарантира, че рисковете, възникващи от държането на деривати от нефинансови предприятия, са надлежно взети предвид.
- 2.5. Дериватите, държани в рамките на търговската и на финансиращата дейност, не са безрискови, тъй като в случаите, когато цената им не е подходящо определена, те могат да доведат до неефективно голяма степен на хеджиране, което може да има системни последици.
- 2.6. От макропруденциална позиция е за предпочитане нефинансовите предприятия да извършват клиринг на своите деривати чрез централни контрагенти, като по-скоро заплащат допълнително обезпечение, отколкото да получават подобни услуги от банки срещу такса. Съществува риск банкните такси, които са по същество ресурси и напускат нефинансовите предприятия, да не отчитат адекватно цената на риска от гледна точка както на банкните, така и на нефинансовите предприятия.
- 3. Определения**
- Определение на търговска и на финансираща дейност*
- 3.1. ЕССР приветства извършената от ЕОЦКП работа по дефинирането на търговска и на финансираща дейност и като цяло е съгласен с резултатите от нея, при следните условия:
- 3.2. Търговската дейност на нефинансовите предприятия следва да се отнася до определени позиции в баланса и по-специално до основната дейност на нефинансовото предприятие, а именно акции, задължения, вземания, имущество, машини и съоръжения. Понятията „капиталови разходи“ и „оперативни разходи“ следва да се въведат в определението за търговски дейности, тъй като е възможно да не се окаже оптимално позоваването на Международните стандарти за финансово отчитане за определението на търговски дейности. Максималното равнище на деривати, свързани с търговските дейности на нефинансовото предприятие, следва да е балансовата сума на акциите, задълженията, вземанията, имуществото, машините и съоръженията в баланса.
- 3.3. Финансиращата дейност следва да се определи, като се използва отчетът за паричните потоци на нефинансовото предприятие и се гарантира, че такава дейност следва да бъде ограничена до паричните потоци от свързаните с финансиране дейности на нефинансовото предприятие, възникнали през годината.
- Определение на клиринговите прагове*
- 3.4. ЕССР приветства извършената от ЕОЦКП работа по дефинирането на клиринговите прагове, при следните условия:
- 3.5. Началните ниски клирингови прагове за нефинансовите предприятия следва да се основават на ясни макропруденциални принципи с възможност за повишаването им при следващи прегледи, ако се счете за необходимо.
- 3.6. Следва да се намери балансът между сложния начин на изчисляване на клиринговия праг и намаляването на рисковете, възникващи от държането на извънборсови деривати от нефинансови предприятия.

⁽¹⁾ Виж отговора на ЕССР „Макропруденциална позиция относно използването на извънборсови деривати от нефинансови предприятия в отговор на консултация на ЕОЦКП въз основа на член 10 от Регламента EMIR“, публикуван на уебсайта на ЕССР на: <http://www.esrb.europa.eu>

- 3.7. Следва да се дефинира определен брой класове извънборсови деривати, за които да се прилагат различни изисквания по отношение на клиринговите прагове.
- 3.8. Клиринговите прагове не следва да се определят по контрагенти, тъй като това би усложнило режима, без да доведе до съществени ползи.
- 3.9. Брунтните пазарни стойности за определението на клиринговите прагове следва да се предпочитат пред условните стойности, тъй като това би предоставило по-точна картина на пазарната стойност на дериватите, държани от нефинансови предприятия, и следователно — по-точен подход към риска, който представляват тези деривати за системата. Изчислението на клиринговите прагове следва да се провежда с определена честота с възможност компетентните органи да увеличат тази честота по време на финансова криза.
- 3.10. Клиринговият праг по клас извънборсови деривати, за които се прилага калибрирането на клиринговия праг като двустепенен подход съгласно раздел 4, се определя както следва:
- а) нефинансовите предприятия, за които следва да се прилагат клирингови прагове, се разпределят в два подкласа съгласно следните критерии:

$$\frac{TD(x)}{CR(x)} > \delta \text{ и } \frac{TD(x)}{CR(x)} \leq \delta$$

където:

- TD (x) е брунтната пазарна стойност на всички деривати, държани от нефинансовото предприятие x,
- CR (x) е балансовата сума на капитала и резервите на нефинансовото предприятие x.

- б) клиринговият праг за нефинансови предприятия, за които определената в а) стойност надвишава стойността δ , следва да се определя като:

$$\frac{NCNTFD(x)}{GMVCD} > \epsilon \text{ или } NCNTFD(x) > \epsilon'$$

където:

- NCNTFD (x) е брунтната пазарна стойност на деривати, несвързани с търговска или финансираща дейност, държани от нефинансовото предприятие x,
- GMVCD е брунтната пазарна стойност по клас извънборсови деривати за всички контрагенти, отчетени на глобална основа в базата данни за статистиката на пазарите на извънборсови деривати на Банката за международен сетълмент.

- в) клиринговият праг за нефинансови предприятия, за които определената в а) стойност не надвишава стойността δ , следва да се определи като:

$$\frac{NCNTFD(x)}{GMVCD} > \gamma \text{ или } NCNTFD(x) > \gamma'$$

4. Калибриране на клиринговите прагове чрез двустепенен подход

Двустепенният подход се извършва както следва:

- а) нефинансовите предприятия следва да се разпределят в два подкласа според следните критерии:

$$\frac{TD(x)}{CR(x)} > 0,03 \text{ и } \frac{TD(x)}{CR(x)} \leq 0,03$$

- б) за нефинансови предприятия, за които определената в а) стойност не надвишава 0,03, се прилагат следните клирингови прагове за всеки клас извънборсови деривати:

$$\frac{\text{NCNTFD}(x)}{\text{GMVCD}} \times 1\,000\,000 > \varepsilon$$

- i) клирингов праг за договори за кредитни деривати, $\varepsilon_A = 8,4$;
  - ii) клирингов праг за договори за капиталови деривати, $\varepsilon_B = 9,4$;
  - iii) клирингов праг за договори за лихвени деривати, $\varepsilon_C = 12,4$;
  - iv) клирингов праг за договори за деривати на валутния пазар, $\varepsilon_D = 13,4$;
  - v) клирингов праг за договори за стокови деривати и други договори за извънборсови деривати, $\varepsilon_E = \beta_E = 9,4$.
- в) за нефинансови предприятия, за които стойността, определена в а) не надвишава 0,03, се прилагат следните прагове за всеки клас извънборсови деривати:

$$\frac{\text{NCNTFD}(x)}{\text{GMVCD}} \times 1\,000\,000 > \gamma$$

- i) клирингов праг за договори за кредитни деривати, $\gamma_A = 25,2$.
  - ii) клирингов праг за договори за капиталови деривати, $\gamma_B = 28,2$.
  - iii) клирингов праг за договори за лихвени деривати, $\gamma_C = 37,2$.
  - iv) клирингов праг за договори за деривати на валутния пазар, $\gamma_D = 40,2$.
  - v) клирингов праг за договори за стокови деривати и други договори за извънборсови деривати, $\gamma_E = 28,2$.
- г) за нефинансови предприятия, за които определената в а) стойност надвишава 0,03, се прилагат следните клирингови прагове, изчислени като абсолютни стойности:

$$\text{NCNTFD}(x) > \varepsilon'$$

- i) клирингов праг за договори за кредитни деривати, $\varepsilon'_A = 13$ млн. EUR;
  - ii) клирингов праг за договори за капиталови деривати, $\varepsilon'_B = 7$ млн. EUR;
  - iii) клирингов праг за договори за лихвени деривати, $\varepsilon'_C = 151$ млн. EUR;
  - iv) клирингов праг за договори за деривати на валутния пазар, $\varepsilon'_D = 31$ млн. EUR;
  - v) клирингов праг за договори за стокови деривати и други договори за извънборсови деривати, $\varepsilon'_E = 16$ млн. EUR.
- д) за нефинансови предприятия, за които определената в а) стойност не надвишава 0,03, се прилагат следните клирингови прагове, изчислени като абсолютни стойности:

$$\text{NCNTFD}(x) > \gamma'$$

- i) клирингов праг за договори за кредитни деривати, $\gamma'_A = 39$ млн. EUR;
- ii) клирингов праг за договори за капиталови деривати, $\gamma'_B = 20$ млн. EUR;
- iii) клирингов праг за договори за лихвени деривати, $\gamma'_C = 453$ млн. EUR;
- iv) клирингов праг за договори за деривати на валутния пазар, $\gamma'_D = 92$ млн. EUR;
- v) клирингов праг за договори за стокови деривати и други договори за извънборсови деривати, $\gamma'_E = 48$ млн. EUR.

Съставено във Франкфурт на Майн на 31 юли 2012 година.

Председател на ЕССР
Mario DRAGHI